

TECHNICKÁ
UNIVERZITA
V KOŠICIACH

INTERDISCIPLINARITA VYŽADUJE SILNÉ OSOBNOSTI !

Verím, že dnes už nemusíme nikoho - zvlášť ľudí z akademickej komunity - presvedčať, že základom dlhodobej prosperity spoločnosti vo všetkých oblastiach jej života sú inovácie. Verím, že uznávame aj tvrdenie, že kľúčovými hráčmi v inováciách a v rozvíjaní kreatívnych ideí na podporu ekonomického rastu sú výskumné univerzity. Verím, že mnohí z nás sme vnútorne absolútne stotožnení s týmito názormi a v tomto duchu aj konáme. Napriek tomu si myslím, že univerzity, našu TUKE nevyvíjajú, nevyužívajú dostatočne jeden zo základných potenciálnych zdrojov pre inovácie. A tým je otvorenejšia a produktívnejšia interdisciplinárna komunikácia. Hoci verejnosť mimo univerzitného prostredia to berie ako samozrejmosť, že ľudia na akademickej pôde z rôznych vedných oblastí medzi sebou dennodenne komunikujú odborné témy, nie je tomu tak. A je to škoda!

Výskumy ukazujú, že absencia interdisciplinárnej komunikácie má niekoľko dôvodov. Jedným z najproblematickejších sa javí neakceptácia iných spôsobov myslenia, než na aké sme vo svojom odbore a vo svojej komunite zvyknutí. Lenže takýmto postupom sa navzájom ochudobňujeme a nedokážeme naplno využiť interdisciplinaritu v prospech inovácií a transferu nových poznatkov do priemyselnej a spoločenskej praxe.

Aké poučenie sa naskytá z tejto nelichotivej situácie. Prvým je poznanie, že dosiahnuť produktívny interdisciplinárny dialóg nie je ani ľahké ani predvídateľné. Aby sme boli aj v tejto oblasti úspešní, potrebujeme sa naučiť novým zručnostiam. Akceptovať aj na prvý pohľad nerealizovateľné nápady a myšlienky ostatných kolegov, uznať spoločensky prínos aj iných vedných oblastí, pochopiť pochody myslenia iných typov jedincov.

Ďalším poznaním pre vylepšenie interdisciplinárnej konverzácie je potreba silných osobností, tzv. lídrov. Lídrov, ktorí dokážu riadiť a dynamizovať kolegov z viacerých disciplín na podporu spoločného cieľa. Tým spoločným cieľom sú nové myšlienky, postupy, procesy, produkty, technológie a ich aplikácia v praxi. Čo iné by malo byť

ambíciou tvorivých, pedagogických a vedecko-výskumných pracovníkov špičkovej technickej univerzity.

Mnohokrát interdisciplinarite bránia aj objektívne skutočnosti. Napríklad interdisciplinárnym (celouniverzitným) študijným programom bránia kritéria ich posudzovania rôznymi evalvačnými komisiami a agentúrami, ktoré sú zvyknuté posudzovať jedine fakultu ako celok. Napriek tomu by sme nemali na túto snahu rezignovať, pretože určite neexistujú žiadne zábrany už len pri kreovaní interdisciplinárnych vedecko-výskumných tímov. Mnohí z vás by oponovali, že k vylepšeniu súčasného stavu je potrebné zmeniť organizačnú a riadiacu štruktúru na univerzite. Nemyslím si to. Čo je potrebné zmeniť je naše myslenie a pridať k tomu veľkorysosť riadiacich pracovníkov na všetkých úrovniach riadenia.

Tým nechcem vonkoncom tvrdiť, že je potrebné ustúpiť od nárokov na kvalitu špeciálnych vedných disciplín. Práve naopak. Iba kvalitní odborníci vo svojich špecializovaných odboroch budú schopní tvorivo pristupovať k vzniku interdisciplinárnych tímov a manažovať ďalšie smery rozvoja univerzity k riešeniu existujúcich globálnych výziev.

Som presvedčený, že na našej univerzite sú vytvorené dostatočné „zdroje“ na podporu interdisciplinarity. Máme klasické technicky orientované fakulty obsahujúce však moderné a životne dôležité smery napr. v oblasti informatiky, životného prostredia, zemských zdrojov, nových materiálov a pod. Máme fakultu ekonomickú, máme fakultu pre oblasť umenia a nezabúdajme ani na celouniverzitné katedry pokrývajúce oblasti spoločenských a humanitných vied, cudzích jazykov, športu a inžinierskej pedagogiky. Bolo by hriechom nevyužiť tento obrovský potenciál našej Technickej univerzity v Košiciach ku kreovaniu interdisciplinárnych tímov. Iba silné osobnosti to dokážu!

Do čítania nabudúce priatelia!

rektor TUKE

Košice, 12. január 2011